

MSZYCA TRZMIELINOWO-BURAKOWA

Opis gatunku

Mszyce bezskrzydłe są, czarne, matowe z lekko brązowym odcieniem – młodsze larwy są nieco jaśniejsze, starsze występujące zarówno na żywicielu zimowym i letnim mają wyraźnie widoczne białe paski woskowe po bokach na odwłoku. Osobniki uskrzydłone tego gatunku mają długość 1,6–2,6 mm. Rysunek na grzbiecie odwłoka składa się z jasnobrązowych plam bocznych i szeregu poprzecznych pasów (Fot. 1 i 2) Jest to gatunek holocykliczny i różnodomny, pospolity w całym kraju.

Obraz uszkodzeń

Szkody powstające w wyniku żerowania mszycy trzmielinowo burakowej są dwojakie: bezpośrednie i pośrednie. Bezpośrednie wynikają z nakłuwania liści przez owady i wysysania soków roślinnych. Zasiadłone liście buraka (głównie sercowe) są zdeformowane i skędzierzawione (Fot. 3). Wysysanie soków przez mszyce powoduje słaby wzrost roślin i ich żółknięcie. Na spodniej stronie liści można zaobserwować kolonie czarnych mszyc (Fot. 4). Powierzchnie liści są błyszczące i lepkie od spadzi. Długotrwałe silne uszkodzenie młodych roślin może doprowadzić do obniżki plonów buraków o ponad 30%.

Szkody pośrednie powstają poprzez transmisję wirusów powodujących choroby wirusowe. Przenoszone przez mszyce wirusy mogą być przyczyną np. nekrotycznej żółtaczki buraka (Fot. 5), czy łagodnej żółtaczki buraka.

Metodyka obserwacji – sygnalizacja terminu zabiegu

W przypadku ochrony roślin przed zakażeniem wirusami należy możliwie precyzyjnie ustalić moment pojawienia się pierwszych form uskrzydłonych na gospodarzu zimowym (trzmielina, kalina, jaśmin wonny), które w terminie od 6–12 dni mogą pojawić się na plantacjach buraka. Przelot migrantek na letnie rośliny żywicielskie ma miejsce na ogół w pełni kwitnienia trzmieliny, gdy temperatura dzienna osiąga minimum 15°C. Dają one początek populacjom letnim, co ma miejsce zwykle w połowie maja, w fazie rozwoju liści i rozety buraka (BBCH 12–19). Na dynamiczny rozwój populacji mszycy burakowej wpływa wzrost temperatury w dzień do 20–25°C.

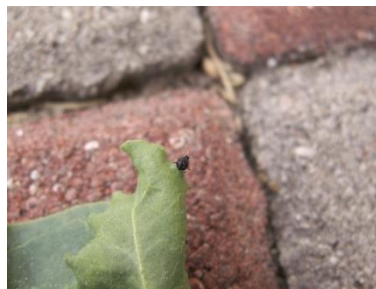
Termin ochrony plantacji buraków przed szkodliwością bezpośrednią będzie uzależniony od intensywności rozwoju letniego pokolenia mszyc bezskrzydłych na liściach buraka. W celu ustalenia tego terminu analizuje się liście roślin rosnących w różnych losowo wybranych punktach, po 25 roślin (ogółem 100–150 roślin w zależności od wielkości plantacji). Takie obserwacje trzeba prowadzić przez cały sezon wegetacyjny dla oceny procentu zasiedlonych roślin i porównywania kolejnych wyników obserwacji polowych z progami szkodliwości. Liczne występowanie mszycy trzmielinowo - burakowej grozi stratami plonu korzeni o 30%. Szczególnie zagrożone są rośliny do fazy 10 liści (BBCH 19).

Progi ekonomicznej szkodliwości

- występowanie średnio 15 mszyc nieuskrzydłonych na jedną roślinę, lub
- stwierdzenie powyżej 15% zasiedlonych roślin na plantacji,
- dalsze zabiegi należy zalecać co 10–14 dni, gdy warunki zewnętrzne (ciepła i sucha pogoda, brak pasożytów) sprzyjają rozwojowi populacji szkodnika.

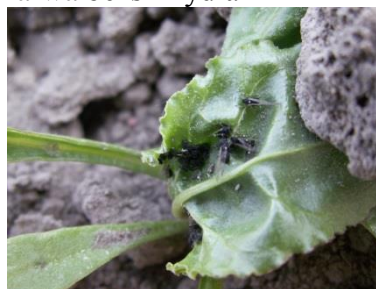
Fot. 1. Mszyca trzmielinowo-burakowa – osobnik uskrzydłony

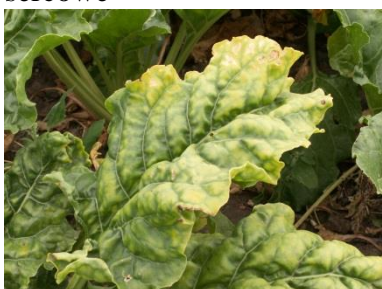
Fot. 2. Mszyca trzmielinowo-burakowa – larwa bezskrzydła

Fot. 3. Efekt żerowania mszyc – zdeformowane i pomarszczone liście sercowe

Fot. 4. Kolonia mszyc na spodniej stronie liścia

Fot. 5. Skutek pośredniej szkodliwości mszyc – chloroza liści wywołana przez wirus nekrotycznej żółtaczki buraka